Punt i seguit al projecte museogràfic i de recerca al voltant de l'acròpolis de Tarragona, amb la presentació del llibre "Tarracròpolis"

Els jardins del Museu Bíblic Tarraconense van acollir, ahir a la tarda, la presentació del llibre col·lectiu *Tarracròpolis. Un viatge de 2.000 anys d'història.*

Aquest volum, editat per l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica, el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i el Museu Bíblic Tarraconense presenta 96 pàgines a color i fa **un recorregut per la història de l'acròpolis de Tarragona** des d'època romana fins als nostres dies.

En el llibre es presenten tots els elements gràfics que es poden trobar en l'espai d'interpretació *Tarracròpolis*, que es va inaugurar el desembre de 2020 i que és un dels resultats del projecte de recerca i de difusió liderat per l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica i el Museu Bíblic Tarraconense, amb el mateix nom.

En el llibre es recullen **textos** de Josep M. Brull Alabart, Diana Gorostidi Pi, Josep M. Macias Solé, Lluís M. Moncunill Cirac, Andreu Muñoz Melgar, Andreu Muñoz Virgili, Míriam Ramon Mas i Immaculada Teixell Navarro. El llibre es vendrà al preu de 15 euros i, també, es podrà descarregar gratuïtament (en pdf) a través de les webs del Museu Bíblic i de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica.

A més dels textos, cal destacar el **contingut gràfic i visual**. Una compilació dels diferents recursos i formats emprats en la difusió de l'evolució de l'acròpolis de la ciutat que representa el projecte Tarracròpolis. El llibre, així, recull l'experimentació amb les noves eines digitals, que s'ha fet amb el suport d'Ivan Fernández i Josep Maria Puche. Nogensmenys, s'hi han inclòs la menció a les maquetes elaborades per Josep Maria Brull i Andreu Ximenis. Altres recursos tradicionals que s'hi recullen són la presentació de peces, plànols antics i un audiovisual.

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Mostra del llibre “Tarracròpolis”. Foto: ICAC

Mostra del llibre “Tarracròpolis”. Foto: Arquebisbat de Tarragona (Santi Grimau).

Amb aquest petit llibre-catàleg, des de l’ICAC donem per conclosa la feina que hem dut a terme durant els darrers quatre anys en el subsol del Museu Bíblic Tarraconense. No s’ha tractat d’una iniciativa aïllada, sinó de quarta fase del projecte Catedral, que ha tingut, i tindrà, per objectiu la **promoció de la recerca i el coneixement arqueològic de l’acròpolis de Tarragona**, des de la creació del campament militar romà dels generals escipions fins a la mateixa construcció de la Catedral medieval que, entre altres coses, és l’edifici patrimonial de la ciutat més antic i que manté la seva funció primigènia.

Van intervenir en l'acte Andreu Muñoz Melgar, director dels Museus Diocesans de Tarragona; Josep M. Macias Solé, investigador de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica; Josep Maria Palet Martínez, director de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica; Lourdes Malgrat Escarp, directora dels Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat de Catalunya a Tarragona; i Joan Planellas Barnosell, arquebisbe metropolità de Tarragona i primat.

Andreu Muñoz, en la seva intervenció durant la presentació del llibre "Tarracròpolis", 2022. Foto: Arquebisbat de Tarragona (Santi Grimau).

Andreu Muñoz va ressaltar que aquesta nova publicació «és el resultat de les intervencions arqueològiques que es van iniciar fa quatre anys en el subsol del Museu Bíblic i que posteriorment es van museografiar per a donar-les a conèixer al públic i a la ciutadania de Tarragona». En aquest sentit, l'arquebisbe de Tarragona, Joan Planellas Barnosell, va ressaltar el valor d'un espai que «ha vist passar l'emperador Trajà, a reis i arquebisbes medievals i que, més tard, fou un refugi de les crueltats de la Guerra Civil Espanyola». Un passat que ara serveix per a «aprendre la història, adquirir sensibilitat artística i difondre els valors de la pau i la tolerància».

El director de l'ICAC, Josep Maria Palet , va definir el llibre Tarracròpolis com «el colofó a

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

un treball molt llarg i continuat, de molts anys». I va apuntar que la publicació «no és un punt i final sinó un punt i seguit». I és que tant el Museu Bíblic, com l'ICAC i l'Arquebisbat de Tarragona ja estant preparant una nova fase d'excavacions que, en aquest cas, es centraran en el Museu Diocesà. L'inici del nou projecte està previst per a finals de 2022 o inicis del 2023, i en els propers mesos acabarà de definir-se la proposta.

Per la seva banda, el director de les excavacions arqueològiques, Josep M. Macias, va posar en valor que la Casa dels Concilis «és un dels espais de la ciutat amb una activitat urbanística i humana més complexes d'entendre». Els treballs arqueològics a la seu del Museu Bíblic Tarraconense representen la quarta fase del projecte Catedral, que va arrancar fa més de deu anys a la Casa dels Canonges i que va comprendre els sondejos en el subsol de la nau central de la Catedral, on s'ubica el Temple d'August.

Josep M. Palet, director de l'ICAC, durant la seva intervenció en la presentació del llibre "Tarracròpolis", 2022. Foto: Arquebisbat de Tarragona (Santi Grimau).

> Els fonaments que sostenen l'actual Museu Bíblic, les inscripcions que s'han realitzat per exposar a la part alta els plànols antics que s'han dibuixat i les monedes que s'han encunyat al llarg del temps són els vincles que uneixen els tarragonins d'ara amb els d'abans, Josep Maria Macias.

Hi va haver també una menció als més de 100 metres de galeries laberíntiques que ara es poden visitar al subsol del Museu Bíblic, des de l'espai Tarracròpolis. En el transcurs del projecte, la descoberta del refugi va obligar a incloure-ho als recursos didàctics de la sala.

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

La ciutat de Tarragona disposa ara, possiblement per primer cop, d'un espai estable i permanent que fa justícia a la memòria històrica dels tarragonins i tarragonines que patiren la barbàrie de la guerra. Crèiem que això era una cosa del passat, però, malauradament, s'està demostrant que els refugis antiaeris encara poden ser útils, en l'Europa del segle XXI.

Lourdes Malgrat, Dpt. Cultura GenCat. Foto: Arquebisbat Tarragona.

Josep M. Macias, investigador de l'ICAC. Foto: Arquebisbat de Tarragona.

Joan Planellas, arquebisbe metropolità de Tarragona i primat. Foto: Arquebisbat de Tarragona.

Un petit viatge de 2.000 anys d'història

El projecte Tarracròpolis va sorgir del descobriment d'una de les exedres paganes del temple d'August, al subsol del Museu Bíblic. El projecte ha tingut una clara orientació divulgativa, amb uns resultats que inclouen publicacions, activitats de difusió i la inauguració d'un espai d'interpretació històrica que s'ubica a l'interior del Museu Bíblic i que compta amb dues sales museogràfiques i, a deu metres sota terra, més de 100 metres de galeries laberíntiques d'un refugi de la Guerra Civil perfectament conservat i que va arribar a acollir 700 persones.

El conjunt de resultats del projecte Tarracròpolis fa més comprensible el reciclatge urbà que ha viscut la part més alta de la ciutat de Tarragona en els últims 23 segles d'història.

A les sales museogràfiques de l'espai Tarracròpolis hi podem veure: una col·lecció d'**inscripcions** (de les quals destaca la rèplica de la inscripció que es conserva a l'interior de la Torre de Minerva i que és la més antiga de la península Ibèrica); una rèplica de la

pileta trilingüe hebraica de Tarragona; un **audiovisual** (disponible en tres idiomes) amb l'evolució de la història de l'acròpolis de Tarragona; dues **maquetes** arquitectòniques a escala 1:200 que recreen el recinte de culte imperial romà i la Catedral de Tarragona construint-se cap a l'any 1275, en l'època medieval; una col·lecció de **gravats** originals que mostren planimetries històriques i imatges de l'acròpolis com finestres obertes al passat; i una col·lecció de **numismàtica**, amb monedes des d'època ibèrica (que testimonien l'antiga Kesse ibèrica) fins als nostres dies.

Imatge d'una de les sales de l'espai d'interpretació Tarracròpolis, el dia de la seva inauguració (desembre 2020). Foto: Arquebisbat de Tarragona (Santi Grimau).

Tot aquest material té relació amb les excavacions arqueològiques efectuades en el marc dels projectes quadriennals que articula la Generalitat de Catalunya.

> Els gravats històrics ens mostren com els carrers de la Part Alta d'avui, traçats a l'edat mitjana, encara es mantenen i foren determinats per l'urbanisme de l'antiga

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

capital romana.

Tota pedra fa paret

El llibre *Tarracròpolis. Un viatge de 2.000 anys d'història* continua la tasca divulgadora de les edicions dels projectes *Praesidium/Templum et Ecclesia* (2011) i *Amphiteatrum, memoria martyrium et ecclessiae (*2013) i que van aportar, seguint la política d'accés obert i ciència oberta de l'ICAC, diverses publicacions disponibles en accés obert a Internet.

La publicació recull tota la tasca de recerca i divulgació feta els darrers anys, des de l'ICAC i el MBT però en col·laboració amb moltes altres institucions, persones i entitats. En concret, el llibre recull l'esforç de 25 persones i 8 institucions. I això també reflecteix el tarannà del projecte Catedral: implicar a tothom que hi vulgui sumar i animar cada cop a més gent perquè s'hi impliqui.